



# CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

## NAROČNINA:

Za Ameriko	\$2.00
Za Evropo	\$3.00
Za Cleveland po pošti	\$2.50
Posamezne številke po 3 centu.	

Dopisi brez podpisa in oskrnosti ne se sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se posluži na:

## CLEVELANDSKA AMERIKA,

6119 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenskih (Kranjčev) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertisements on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189



Entered as second-class matter January 8th 1909, at the post office at Cleveland, O., under the Act of March 3, 1879.

No 64 Tue. Avg. 12'13 Vol. VI

TRADE & BUSINESS SECTION

## Delavci, organizirajte se!

Delavec, zakaj stojiš izven delavske organizacije? Saj je vendar organizacija vse, kar potrebuješ. Pravico in dolžnost imas, da se organiziraš. Vem, da je bolje za tebe, če si organiziran in se boriš za svoje pravice. Ako organizacije ne bi bile dobre, se tudi naši delodajalci, kompanisti ne bi organizirali. Svoji organizaciji pravijo trust. Da niso trutstiani tako trudo organizirani, tedaj ne bi tako lahko prelivali delavsko krije jemali toliko dobika. Delavec, pomisli, da je danes vse organizirano, toda le ti se nečeš organizirati. Pomisli, da je danes vse organizirano, toda le ti se nečeš organizirati. Pomisli, da čas beži. Vse delaš za druge, za sebe pa nič, in kmalu bo star in nadlego vsem, ker si nisi nicesar prihranil radi premajhnega zaslužka. Ker nisi organiziran ne dobiš tega, kar je dobro za tebe in za twojo družino.

Pomisli, da je organizacija prinesla delavcem 48 urno delo na teden, mesto bo urnega, pa vendar imajo organizirani delavci večjo plačo za manje delo. Zakaj se ne bi tudi ti pridružil naši organizaciji, da bi zahteval več od svojega delodajalca, za katerega zastavili vse svoje moći? Ti sam nikar ne moreš zahtevati, koliko naj ti gospodar plača, in če nisi organiziran tudi ne moreš svojemu gospodarju, narekovati, koliko ur boš delal. Toj zakaj ne bi šel v svojo organizacijo. Oni bratje rudarji in premogarji, ki ste združeni v umju, najsibio v United Mine Workers of America ali Western Federation of Miners, veste dobro, da ste s pomočjo svoje unije dobili skrajšani delavni čas in povčeno plačo. In zakaj se tudi ti, neorganizirani delavec, ne bi organiziral, da prideš naprej, da narediš ravno tako kakor je tvoj brat naredil, ki je danes boljši od tebe? Saj je vendar dolžnost vseh, da preskrbimo za hodočnost, da si zboljšamo slabo sedajnost.

Neorganizirani delavec je kakor potnik na ozki trnjevi poti, sam, zapuščen od svojih tovarisev in sveta, je podoben ladiji brez vesel in jader na razburkanem morju. Ako boš sam zahteval od tvojega gospodarja poboljšanje plače, ti moraš biti dobro znano, da ne boš dobil nič. Toda združeni delavci so sila, katero mora gospodar upoštavati. Posamezen delavec, ki ni v organizaciji, uničuje samega sebe, toda v organizaciji s svojimi tovarisev je že marsikaj poboljšala doseg. Organizacija je orože, ki zastavi okoriščanje delavstva. Mogoče se sedaj dobro počutiš in da se cutis popolnoma varnega, toda zapomni si, da kompanije nimajo srca, in da trudičakajo in prezijo na svako priliko, kedaš bi lahko povčeli svoje dobitke na račun naroda. Kapitalisti se združijo in postajajo vedno bolj močni. Torej prideš skupaj in združite se tudi vi. Ničesar ne

morete zgubiti, kakor krivico, a dobite za to pravico in svobojo. Delavec, priklopi se uniči in bori se za svoje pravice, svobojo in resnico.

Ne dvojimo, pač pa bodimo v resnici pravi borilci, in videlj bodemo, da se bo delo že dobilo in nam bo več kočistilo kot sedaj.

## Zakaj je prišlo do druge balkanske vojske?

Vzrok bolgarsko-srbskega spora je znan. Makedonija je tisto preporočljivo jabolko. Odnos med Bolgarijo in Srbijo so bili često že tako napeti, da se je bilo batiti krvavega spopada.

Toda v zadnjih letih se je razmerje med Bolgari in Srbijatno ublažilo. Bila je to v prvi vrsti zasluga bolgarske narodne stranke, ki je prišla na krmilo in ki so jo vodili iskreni in navdušeni Slovani. Ivan Gešov, Stevan Bobčev in T. Teodorov.

Ta narodna stranka, prožeta iskrenih slovanskih čustev, je jela prišedla na vladno, izvajati tudi glede makedonskega vprašanja zmernejšo politiko.

In temu se ni bilo čuditi, saj so bili v bolgarski narodni stranki možje, ki so celo razmisljevali, da bi ne kazalo, da bi Bolgari sprejeli srbski književni jezik ter s tem ustvarili jezikovno celoto od Jadranskega pa do Črnega morja.

Politiki in državniki takih nazorov so seveda bili kaj lahko pristopni ideji, da se ustvari med Bulgarijo in Srbijo testna politična zveza, ki bi napis sporazumom glede Makedonije spravila s sveta tudi nesrečni bolgarsko-srbski spor. Ko so torej ruski diplomati z vso vremenu jeli forsirati idejo bolgarsko-srbske, odnosno balkanske zvezze, so našli ugodna tla tako med srbskimi, kakor med bolgarskimi vladnimi krogovi.

Bolgarsko-srbska zveza je postala kmalu perfektna, to tem laglje, ker je tudi na celu srbske vlade stal Pašić, mož, ki se mu je radi njegovega koncilijantnega stališča nasproti Bolgarom često očitalo, da je Bolgarom izredno naklonjen, da je — "bugaroman".

Vselina v bolgarsko-srbske zvezne pogodbe je znana, zato pač ni potreba, da bi na dolgo in široko govorili o njej. Ta zveza je temeljila na sporazumu glede Makedonije in Stare Srbije. Predpogoj tega sporazuma pa je bil, da dobi Srbija svoboden izhod na Jadransko morje, to je, da priprajejo one albanske pokrajine, ki leže ob obali Jadranskega morja, Srbiji.

Cisto gotovo je, da bi razdelitev osvojenega ozemlja med Bolgarijo in Srbijo ne povzročala prav nobenih težkoč, ako bi se se sklenjeni sporazum izvedel v vseh njegovih podrobnostih.

Znano je, da je bila avstro-ogrška diplomacija vzprito bolgarsko-srbskemu sporazumu ustanovitve balkanske zvezze in napovedi vojne Turčiji s strani štirih balkanskih držav, zadeva v srečo, to tem bolj, ker nini stutila ni, kakšni veliki dogodki se pripravljajo na Balkanu.

Ker je bila enostavno postavljeni pred gotova dejstva, je moral vsaj sprva s temi dejstvi tudi rečenati. Balkanska zveza kot taka je avstro-ogrške državnike seveda silno vzemirjala, največ preglavljiva pa je povzročila bolgarsko-srbski sporazum. Zato so se takoj spravili na delo, da razbijajo ta sporazum, račinajoč na to, da z uničenjem tega sporazuma razpade tudi balkanska Zveza. Seveda so takoj odkrili Ahilovo peto bolgarsko-srbskega sporazuma.

Zabraniti je treba Srbiji izhod na Jadransko morje in bolgarsko-srbski sporazum je.

Izprožili so zadevo po avtonomiji Albaniji in to zahtevajo z zastavo vseh svojih razpoložljivih sil in vsega svojega prestiza forisirali tako dolgo, da so ob koncu vendarle izvojevali nedovisno Albanijo in s tem

zapri Srbom pot na Jadransko morje.

Kačkulirali so prav in vsteli se niso v svojih računih.

Temelj, na katerem je slonel srbsko-bolgarski sporazum, je bil izpodmaknen v povsem jasno, je bilo, da bo srbi za to, česar ni dobila ob Jadranskem morju, zahtevala nadomestilo odškodnine v Makedoniji.

Tako se je tudi zgodilo.

Ce je torej prišlo do vojne med Bolgarijo in Srbijo, je to pravzaprav edino zakrijevalo Avstro-Ogrsko, ki je s svojo, seveda dobro premišljeno politiko razbila bolgarsko-srbski sporazum.

Res pa je tudi, da bi se tudi v tem slučaju dalo vojni izogniti, ako bi imeli v Sofiji glavno besedo politiki in državniki naziranja, kakor ga imata Gešov in Bobčev. Ker pa so prišli na krmilo ljudje, kakor je Genadijev in njegovi Makedonci, tedaj je popolnoma razumljivo, da so ti ljudje zastopali menjenje, da mora Makedonija pripasti Bolgarski. V tem so ti bolgarski politiki soglašali z Avstro-Ogrsko. In vse to je dovedlo do žalostnega zaključka, ki zdaj tako teško obremenjuje obstojo Bolgarske.

## Iz stare domovine.

### KRANJSKO.

Castna občana. Občina Velika Lašča je v svoji izredni seji dne 22. julija soglasno imenovala Teodora barona Schwarza in okrajnega glavarja v Kotčevju Ernsta barona Schoenbergerja za castna člena. Kakšne zasluge sta si tva dva moža pridobili za Velike Lašče, ne vemo.

Z nožem je ranila 16. julija delavčeva žena Rovan na Jesenice neozelenjenega delavca Osmece. Zadala mu je par hidran ran, da so ga morali spraviti v bolnišnico. Živila sta daleč časa v ljubljanskem razmerju, ker se pa tega newelical, se je tako maščevala nad njim.

Z Viča. 21. julij je po dajšem bolehanju umrl na Viču št. 24 neozelenjen gospodar, posestnik Anton Svetlič (Rovanov).

Toča. V pondeljek zjutraj dne 21. julija ob pol 3. uri je toča potokova v Trstju med Bolgari in Srbijo izredno naklonjen, da mu je šlo kolikoč prsi in je ostal na mestu mrtev. Voz pa je pripeljal neki Strekljevec k gospodarju.

Kompromis pri samomoru. Pretekli tork se je ustrelil v ljubljanskem pehotni vojašnici vojaki - prostak 7. stotnje iz strahu pred kaznijo, ker se je za 12 ur prepozno vrnil iz dousta, ki se mu je dovolil radi bolezni. Vojska oblast mu je hotela nakloniti popola vojaški pogreb ob duhovniški asistenci, toda je nepričakovano zadeval odpor vojaškega duhovnika, ki ni hotel spremil samomorilca na zadnjem potu. Končno se je pa vendarle posrečilo doseči neko srednjo pot. Pogodili so se, da bo vojaka - samomorilca spremil sicer duhovnik — da pa ne bo šla za njegovim pogrebom vojaška godba.

Umrli je v Ribnici g. Matija Križman, gostilničar in trgovec, v 86. letu svoje starosti.

Na Predvoru je skočil z voza ter si pri tem zlomil desno nogo. — Rešilno društvo iz Kranja ga je prepeljalo s prvim vlakom v deželno bolnišnico. — Pretečeni teden se je uskakala v nogo kuharica pri K. Pollaku, tovarnarju v Kraniju tako močno, da so jo morali prepeljati v deželno bolnišnico v Ljubljano.

PRIMORSKO.

Nič ni tako skrito... Na Reki so zaprli 25 let starega delavca Ivana Bitanca iz Ljubljane, ki je bil pred sedmimi meseci vzlomil v blagajno tvornice za papir na Reki in odnesel 9200 kron. Bitenc je izprva trajil, potem pa je priznal zločin in pristavljal, da je denar zakopal. Policija, ki je iskal denar po navodilih in izpovedbah Bitencovev, ni nicesar našla in zato je arretirala tudi njegovega brata, z nevesto poslednjega vred, ker je opravičen sum, da vesta ta dva za denar.

Radeckega veterana. V Zelejem logu pri Zelezničnih živžnem Jernej Spik, roj. 1. 1832. Bil je vojak in je služil 8 let neprestano kot grenadir in ni bil v celem službovanju nikdar kaznovan. Bojeval se je pod Radeckim 4 leta. Danes se nahaja mož v jako obupnem položaju. Moči so mu popolnoma odpovedale in njegova edina polpora je beraška palica. Podpore ne dobiva od nikoder. Zatorej bi bilo želiti, da bi se ga deželna vlada, ali kako veteransko društvo spomnilo in podarilo vremenu boritelju zoper Italijane, in Francoze kako podporo. Starček bo gotovo zelo hvaležen za izkazano dobro.

Imenovanje. Minister za notranje zadeve je imenoval mestnega zdravnika v Ljubljani in generalnega tajnika "Deželnega pomočnega društva za bolne na pljučih na Kranjskem" dr. Demetra viteza Bleiweisa - Trsteniškega c. kr. višnjem okrajnem zdravnikom in nadzorjujočim uradnim zdravnikom za Kranjsko.

Sadovi moderne vzgoje. V Trstu se ta tekom petkovega popoldneva skušala usmrtiti dva mladiča, ki sta takoreč komaj izležla iz plenic. V neki gostilni si je nalil v vino finilevo kislino šele 17 let stare fant, katerega ime še ni znano, doma pri starših pa si je prerazil žile na desnem zapestju 16letni Jožef Pollanda. Obesrečenje so spravili v spljoščno bolnišnico. Prvi je obupal radi slovite nesrečne ljubezni, drugi pa je imel težave s svojim živčevjem. Pri takih boleznih se dobro obnaša leskovna mast in če bi jo starši rabili, li si prihranili marsikako bridko uro.

Ponesrečenec iz Kranjske. V Podbrdu sta našla v nekem globokem jarku dva koz'a pastirja truplo nekega ponesrečenca. Komisija je dognala, da je ponesrečenec 58letni Josip Gradišek, doma v Kamniku na Kranjskem. Gradišek je bržkotne v temi zašel iz poti, padec čez pečino.

Drago prenočišče. Gostilničar Ivan Simčič iz Judenburgha je prenočil, mesto, da bi šel v gostilno kar na živinskem sejmišču v Gorici. Ko se je zjutraj prebudil, je opazil, da mu manjka denarnica, v kateri je imel 600 K. denarja. O neznanim tatu nimajo do sedaj še nobene sledi.

Laške volilne sleparje v Trstu, "Edinost" je priobčila velzanimivo pismo bivšega laškega kandidata zidarskega mojstra Angela Piricha v Trstu. V tem pismu, ki je naslovil na vodstvo laškega vo-

Dalje na tretji strani.

### DOBRO DELO.

## Naznanilo.

OJ

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjam, da budem od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domaćih pića, priobčene od časa do časa v tem časopisu.

Brijevec ..... saboj 12 steklenic \$13.00

Tropinjevec ..... " " " 12.00

Slivovka ..... " " " 12.00

Cognac ..... " " " 6.00

Kneipovo greko vino ..... " " "

CENA NA GALONE: galona \$2.75

Tropinjevec ..... 2.75

Cognac ..... 2.75

Whiskey ..... 2.00

Vino domače rdeče ..... .50

Za oblačnino se priporoča:

The Ohio Brandy Distilling Co.  
6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

# Slovenska Dobrodolna Zveza

Ustanovljena 13.  
novembra 1910.



Glavni sedež:  
Cleveland, O.

kih dostojanstvenikov v Osje-  
ku, ker namerava vlada v slav-  
niji ustanoviti nov armadni  
zbor, ki bo ob 18. 17. novem-  
beru. (?) Z ustanovitvijo  
novega armadnega zabora v  
Slavoniji se tudi izdatno po-  
množe garnizije v Slavoniji.

## RAZNO

### Učenost nemških profesorjev.

Nemški profesorji so že sve-  
tovno znani. In po vsej pravici.  
Če bi jih ne bilo, polovico hu-  
morističnih listov bi ne moglo  
izhajati. V Heidelbergu je zdaj  
umrl bivši univerzitetni pro-  
fesor Truebsche, ki je bil stro-  
kovnjak za rimske starine. En-  
krat je odkril blizu mesta o-  
stanke rimske utrdbe ter začel  
tam kopati. Od tega časa ni bi-  
lo mogoče govoriti z njim. V  
vsaki črepinji je našel dokaz  
davnih dob. In to so uporabili  
dijaki, da napravijo s starim  
profesorjem šalo. Dali so pri-  
ondotrem izdelovalcu loncev  
napraviti več novih loncev  
nenavadne oblike ter jih ponu-  
ći zakopali na onem kraju. In  
drugi dan so faktično našli de-  
lavci te lonce. Profesor Trueb-  
sche je tedaj napisal v nemških  
znanstvenih časopisih dolgo-  
lagal, čemu so služile te poso-  
de in iz katere rimske dobe  
da so. Ta šala se je parkrat po-  
navljala. Vedno so mu dijaki  
kaj podložili in strokovnjaški  
nemški profesor je vselej na-  
pisal metre dolge razprave. Ne-  
kega dne pa je bila dijaška  
šala vendarle nekoliko prede-  
bela. Zakopali so namreč lepo  
"starorimsko pipo", ki je im-  
ela vžgan sledič latinski napis:  
"Julius Caesar svojemu drage-  
mu profesoru I. H. Trueb-  
scheju v prijazen spomin." Te-  
daj pa je celo nemški profesor  
spoznal, pri čem da je, ter šel  
tako v pokoj. In pred par dne-  
vi je došlo iz Heidelberga po-  
ročilo, da je izvrstni mož od-  
sel tja, kjer je tudi njegov pri-  
jatelj Julius Caesar.

### Princezinja dela revolucijo.

Ta princezinja je Marija Jo-  
žefa, rojena portugalska prin-  
cezinja, ki se je poročila z ba-  
varskim vojvodo Karлом Teo-  
dorjem. Laho bi bila že pa-  
metna, ker je stara mati (je  
mati sedanje belgijske kraljice).  
Vojvodinji je prišlo na mi-  
sel, da se mora sedanjii držav-  
ni red na Portugalskem z re-  
volucijo preobrniti, in kuje na-  
pade proti portugalski dižavi.  
John Mirvar, 1173 E. 61st St.

Priobčeni so vsi delegatini in delegatje izven štev. 15,  
katero društvo si voli na prihodnji seji svojega delegata.  
Bratski pozdrav  
FR. HUDOVERNIK, gl. tajnik.

lilnega odbora, prosi Piroch  
vodstvo, da naj izplača prine-  
sitelju pisma znesek 1200 K.,  
kateri znesek rabi, da pridobi  
takovane mrzle volvice in da  
plača tri agitatorje, ki agitira-  
jo ponoči po kavarnah in do-  
be za to vsak za vsako noč 15  
kron. Ta dokument je nepo-  
ten dokaz, da so bili vsi očitki  
napram Lahom glede volilne  
slepalice, podkupovanja voli-  
cev itd. popolnoma resnični in  
da so dozdevne sijanje zmage  
laške kamore v Trstu le khr-  
ke stavbe, ki stoje na okroglih  
judeževih kronsah. Koilko je  
potrošil Pirich, ni znano, pri-  
zna pa v pismu, da je izdal raz-  
nim volvicem i zsvojega že to-  
liko, da ne more več sam da-  
jati.

Zastrupila se je v Gorici 25-  
letna soproga železničarja Iva-  
na Sokličeva. Žena zapušča  
dva otroka, vzrok samomora  
ni znani.

Žrevec igralnice v Opatiji. V  
nekki gostilni na Carski cesti na  
Reki se je zastrupil trgovec  
Jurij Dosios iz Bukarešte. Pu-  
stil je pismo, v katerem pravi,  
da je izvršil samomor zaradi  
tega, ker je izgubil ves denar v  
javni igralnici v Opatiji.

Hišna preiskava — okradena  
babica. V Trstu so arretirali  
27let delavec Janeza Schmel-  
zera iz Stajerske, ker je izvršil  
na Reki v družbi dveh tovari-  
šev veliko tativno in sicer na  
zelo rafiniran način. Dne 15.  
julija so se zglastili pri babici  
Mariji Cežajk na Reki trije go-  
spodje in so se legitimirali za  
detektive. Rekli so, da je bila  
vložena proti babici neka ovad-  
ba in da imajo nalog uvesti hi-  
šno preiskavo. Žena jim je od-  
prije vsa predala in detektivi so  
preobrnili in prebrskali celo

kratkih se je mudilo več vojš-  
čev. V Trstu so arretirali  
27let delavec Janeza Schmel-  
zera iz Stajerske, ker je izvršil  
na Reki v družbi dveh tovari-  
šev veliko tativno in sicer na  
zelo rafiniran način. Dne 15.  
julija so se zglastili pri babici  
Mariji Cežajk na Reki trije go-  
spodje in so se legitimirali za  
detektive. Rekli so, da je bila  
vložena proti babici neka ovad-  
ba in da imajo nalog uvesti hi-  
šno preiskavo. Žena jim je od-  
prije vsa predala in detektivi so  
preobrnili in prebrskali celo

je boj med semesom mojim in  
tvojim." — "Toda jaz sem ti  
izkazal dobrto." — "Toda la-  
vezne članke, v katerih je raz-  
ložio bi mi napravil kaj zlega." — "Ne bodi nehvalezen, o  
gad, naprav svojemu dobremu  
gostitelju." — "Stormu to, kajti  
prišel sem to v imenu najviš-  
jega." — "Torej me piči v imen-  
u bozem." je rekel prerok,  
ki vsled svoje pobožnosti ni  
mogel dopustiti, da bi ga po-  
stal krivoprinskič. Gad ga je  
pičil v roko. Mohamed je otre-  
sel gada, izsesal strup s skrovijo  
iz rane ter pljušči to na tla. In  
glej! Takoj je zrastla na tem  
prostorn rastlini, ki v svojih  
lastnostih spojuje grenkovo  
gadovega žela s sladkostjo  
prorokove krvi — tobak.

### Kanonik — tat.

Rimski policiji se je pred  
par dnevi posrečilo, pojasniti  
velikansko tativno. Mladi ele-  
gantni duhovnik don Crescini  
je kot kanonik cerkve S. Ma-  
ria v Trsteviere ukradel pred  
dvema letoma slavno sliko ma-  
done, ki jo je naslikal don

Giovanni Bellinio in ki se je na-  
hajala v zakrstiji. Kanonik je  
takrat zaigral zakrstijo, tako,  
da se je mislilo, da je slika zgo-  
rela. Kanonik pa je tativno iz-  
vršil v sporazumu z nekatimi  
drugimi duhovniki, med katerimi je tudi monsignor Pas-  
serini, ki so upali dobiti veliko  
provizijo. Slučajno pa je po-  
licija zasledila sliko pri nekem  
starinarju. Tatinskoga kanoni-  
ka so seveda zaprli. (65)

### AUSTRO - AMERICANA

### S. S. CO.

### Direkta vožnja med New York in Avstro-Ogrsko

Fina podpora, električna  
luč, izvrstna kuhinja, pros-  
to vino, kabine tretjega raz-  
reda na ladji Kaiser Franz  
Joseph I. in Martha Wa-  
shington. Govorijo se vse  
avstrijski jeziki. Parniki od  
pljuje iz N. Y. ob 3 pop.

### ARGENTINA

May 28th

### OCEANIA

June 7th

### MARTHA WASHINGTON

June 14th

### Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.  
ali pa na prizname agente  
v Z. D. in Canada

### Mali oglasi.

#### Ne zamudite prilike.

Najlepša prilika za Slovence,  
ki želi poceni kupiti hišo, je  
sedaj. Hiša je na 137. cesti v  
Collinwoodu, blizu rumene in  
rudeče kare, prav v prijetnem  
in zdravem kraju. Ima vse mo-  
derne naprave, 8 velikih sob,  
klet. Cena \$1850, in se prodá  
na lahka odpaciča. Če si ho-  
čete hišo ogledati, vprašajte pri  
Frank Komidar, 623 E. 152 St.  
pred mostom. (66)

### POZOR!

Že v starem kraju sem izde-  
val raznovrstne harmonike in  
sedaj sem se s to obratio pre-  
sellil v Ameriko. Izdelujem  
vsakovrstne harmonike in po-  
pravljam vse. Se priporočam  
rojakom za obila naročila. An-  
ton Mirvar, 1173 E. 61st St.

### Naprodaj.

Naprodaj je 80 akrov farme,  
prav poceni v državi Michigan.  
Slovenski in nemški sosedje 12  
milij od mesta Gladwin. Zemlja  
zelo rodovitna. Vprašajte pri  
M. R. 1584 E. 41st St.

### POZOR!

Tako dobi delo Slovenec,  
da bi prodajal jako dobro zna-  
ne smodke. Mora biti znan v o-  
kolicu in govoriti nekoliko an-  
gleško. Mora položiti var-  
čno. Sam Schulist Cigar Co.,  
2092 E. 22nd St. (65)

Severovo Gothardsko Olje.  
(Severova's Gothard Oil)  
Cena 25 in 50 centov.

Priporoča se za zdravljenje  
bolečin, katere povzroča re-  
vmatizem, hromost ali pokostni-  
ca, za zdravljenje bolečin v  
hrbtu, bokih ali v prsih, odrg,  
oteklin, okorelih sklepov ali  
mišic in drugih poškodb, kjer  
se more rabiti mazilo. Napro-  
daj je v vseh lekarnah ali ga  
lahko dobiti od nas. W. F.  
Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Dekla, stara ali mlada dobi de-  
za hišna opravila in pri-  
otročih. Pripraven prostor za  
Slovenko. Nič boarderjev v hi-  
ši. Vprašajte Fr. Petrovič,  
3402 W. 97th St. (64)

### POZOR!

Naprodaj moja posest, dve  
trgovini in osem stanovanj.  
Majhno plačate naprej, osta-  
nek pa tako kot rent. Za po-  
drobnosti vprašajte W. S. Ul-  
mer, 627 Williamson Bldg.  
Central 1651, Main 4537. (64)

### Hiša naprodaj.

Zidana hiša za 3 družine,  
nova in lepo vrejena na 63.  
cesti. Samo \$5200. Hiša na 66.  
cesti ima 14 sob, je lahko za  
4 družine. Lepa moderna hiša  
s kopalnami, velika klet, furnes,  
in veliko podstrešje, skriljeva  
streha, cena \$4500. Hiša na  
Norwood Rd. 11 sob, 3 dru-  
žine, velik lot, cena \$3500. Dve  
hiši, vsaka za 2 družine na  
Norwood Rd. Cena \$3950. Ena  
na Carry ave. \$2200, druga na  
Carry za dve družini \$2400.  
Hiša za dve družini na 61. cest-  
i, cena \$3400. Ena hiša na  
Prosser ave. cena \$2500. Imam  
še mnogo drugih. Vprašajte  
pri John Zulich, 1197 E. 61st St.  
(65)

Stirje dobri vinski sodi, katerih  
vsak drži 600 litrov, so napro-  
daj po nizki ceni. Vprašajte  
pri John Posh, 4426 Hamilton  
ave. (64)

### AUSTRO - AMERICANA

### S. S. CO.

### Direkta vožnja med New York in Avstro-Ogrsko

Fina podpora, električna  
luč, izvrstna kuhinja, pros-  
to vino, kabine tretjega raz-  
reda na ladji Kaiser Franz  
Joseph I. in Martha Wa-  
shington. Govorijo se vse  
avstrijski jeziki. Parniki od  
pljuje iz N. Y. ob 3 pop.

### ARGENTINA

May 28th

### OCEANIA

June 7th

### MARTHA WASHINGTON

June 14th

### Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.  
ali pa na prizname agente  
v Z. D. in Canada

### Najnovejše za rojake



Jedini naš rojak v Ameriki je  
dobil priznanje od vlade iz Wa-  
shingtona, da ima najboljša  
zdravila kakorih še ni bilo.

Alpen tinktura, od katere v 3  
dneh prenjejo lasje izpadati  
in v 6 tednih lepi, gosti lasje  
popolnoma zrastejo in ne bodo  
več izpadali in ne sivelci. Alpen  
pomada, od katere moškim v 6  
tednih krasni brki in braš  
popolnoma zrastejo in ne bodo  
odpadli in ne sivelci. Revmati-  
zem, kostibolj, trganje v rokah  
nogah in krizicah, vam v 14  
dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opke  
kurja očesa, bradovice, potne  
nože, ozebljine in vse druge ali-  
čne bolezni se pri meni hitro  
ozdravijo. Cenik pošljem za-  
stojni ali pa pride osebno.

JAKOB WACHČIĆ,  
1092 E. 64 Street.  
CLEVELAND, OHIO.

# SLOVENSKO PODJETJE

Z naseljeno rastejo tudi slovenske trgovine, v  
katerih dobite danes vse, kar potrebuješ za vaš-  
dom in vašo družino.

V naši popolnoma novano urejani trgovini do-  
bite veliko izberi, pohištva, kakor omare za obla-  
ko, kuhinjske omare, omare za poseljan, mimo-  
stole postelje, žimnice, posteljne preprage, krovce,  
raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso-in-  
juhu, razne skledice, vso kuhinjsko opravo, kakor  
ponve, lonce, nože, vilič, žlice, in še to in to raz-  
nih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiš-

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE  
VSAKE VRSTE PO 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI  
ZAVOD. Sprejemamo naročila za kočje in  
automobile za vse prilike. Cene vedno naj-  
niže. Postrežba točna.

**Fran Zakrajšek,**  
SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIZIR.  
TRGOVINA S POMIŠTVO.

Tel. Prince 1278-4 6208 St. Clair-av Tel. Prince 1278-4

### C. M. Mix Allotment.

Loti naprodaj poceni. Od \$75.00  
Tako se plača \$5.00, ostank  
\$2.00 na mesec. Največji dok-  
ček je pri zemljišču.

Vpra

# V divjih Kordiljerah

(Kraljevsko romans "Ob reki Rio de la Plata")

STANISLAV KAROL MAY  
za "Clevelandško Ameriko" pridelil  
L. J. P.

## DRUGO POGLAVJE

Stari puščavnik.

"Ali poznate ta rod?"

"To ni pravzaprav rod, pač pa narod, ki je razdeljen v več plemena. Pred petimi ali šestimi leti sem bil dalj časa pri enem izmed teh rodov. Govorico ti ljudje nimajo posebno legato, in v kratek času sem se mnogo naučil od njih."

"Ali so bojevit?"

"Da, in zelo. K sreči jih pa ni mnogo, in njih bojažnost je kriva, da se narod vedno manjše."

"Vrat sem tudi, da so veliki sosedniki Toba Indijancev."

"Da, res je. Toba Indijanci so miroljubni in belcem na hranjeni. Nekaj med njimi je postal celo kmetovalcev. Toda, če so napadeni, tedaj so pa močni. Oni so najlepše pleme Indijancev, dočim so Mbokovi, ki sede pred nami, precej zaškrberi. Oni — sto hudičev, ki prihaja?"

"Tola prenega z govorom, ker je opazil, da prihaja od nasprotnih strani dva možaka, ki se svetita k Indijancem. Tvoj je bil Indijanc, ki ni bil včasih običen lot drugi, teda na glavi ima nekak prenat okras in puško v rokah, dokler so drugi oboroženi in ne so sudičami in noži."

"Drugega pa je bil neki belec, ki je bil v precej močan videv. Gosta črna brada mu pokrijevalo polovico obrazu. Tu je imel puško in poleg tem pa opazil, da pasom nož in revolverja.

"Ali poznate belca?" vpraša sosed.

"Ne, pač njegovega spremnika. Videl sem ga že večkrat. Ime mu je El Veneno, znan Mbokovis."

"El Veneno? To pomeni v temu strupeni."

"Da."

"Ali zasluzi to ime?"

"Popoloma. On je neizprednji sovražnik belcev, raditev je čudim, kako se more nameniti ta belec v njegovih družbah. On je največji lopov v Gran Chaco. Krvičljen kakor panter, toda strahopet pa tudi."

Rudečkarji vživajo večerjo, in midya molče opazujeva, dober niso gotovi. Potem pa vstanejo, zgrabijo za otočje in korakajo, se da bi prej ogenj pogasili. Glavar in belec sta na čelu vseh.

"Naprej gredo," reče Pena. "Ali greva takoj za njimi?"

"Ne. Saj še ni gotovo, če gredo v resnici proč. Splazim se na njimi. Čakajte dokler se ne povrneti."

Hitro se splazim za rudečkarji tado dolgo, dokler se v resnici ne prepričam, da se se odstranil. Potem se pa obrnem. Toda Pena ni več v grmovju pač pa sedi pri ognju. Ujet je žival je medtem dal iz koči in pekel svojo pečenko nad ognjem.

"Rudečkarji so vendar dobrí ljudje," se smeje. "Ognja samo raditev niso pogasili, da jaz lahko sedaj meso pečem. Ali so odšli?"

"Da. Toda vedeti moram na vsak način, kam so namenjeni. Ponoči lahko bolj varno prideva do njih kot po dnevu. Zato je pa najbolje, da se tukaj dobro nabaševa, ker kdo ve, če dobiva zvečer kaj prilike za hrano."

Tekom ene ure sva bila oba sita in sva spravila še precej kos za večerjo, nakar jo ubereva naprej. Sicer se ne bi brigala za Indijance, toda ker so korakali po isti poti kot midva, je bilo vseeno bolje, če mu gotova, kaj Indijanci namenljajo.

Gozd po katerem korakava, je bil precej dolg. Skoraj tri ure premno vedno naravnost naprej.

Tudi drevesa stojte gosteje skupaj kot prej. Nama je bila pot

da bi še kaj vprasil. Korakava skoraj dve uri, dokler ne prideva do zelo zaraščenega prostora, kamor Pena obrne in mi posigne, naj mi sledim.

"Sedaj pa lahko govorim," reče. "Rudečkarji odpotujejo kenal iz svojega taborišča. Sem na to mesto, da rudečkarji jutri pred odhodom ne opazijo naših sledov."

"Ali vam je znani ta prostor?"

"Ne zvedel sem zanj šele od belca. Ta je glavarju dal na izbiro dve poti, in ker si je glavar zbral prvo, sem jaz vzel drugo. Seveda sem zelo poslušal, da bi zvedel, kako je belci imenite, vendar se je glavar posluževal tako čudnega izraza, da ne vrijam, da bi bilo to pravo ime."

"Kako pa ga je imenoval?"

"El Jerno."

"To je seveda čuden izraz, ker to pomeni 'zet'."

"Gotovo. Najbrž se bledoličnik drugače piše, in le rudečkarji ga tako imenujejo. Le meni ne gre v glavo, čevar zet je on. Pa naj bo, kakor hoče. Glavna stvar, ki sem jo zvedel od Indijancev je, da namenljajo napasti Toba Indijancev pri Laguna de Carapa."

"To so vendar rudečkarji! Vi ste pa govorili o nekem belcu, ki je baje Evropejec."

"Gotovo, in je s tem bil menjensi oni beli glavar Toba Indijancev, ki je baje naslednik ali potomek Inkov."

"In kaj hočemo z njimi?"

"El Jerno trdi, da ima glavar velike zaklade. Belec je bil pri Laguna de Carapa, kjer se je mudil dalj časa in skrivelj v zavetniku. Toda kako sva bila razočarana, ko prideva do vode in spoznava, da je slana. Ko prideva do nje, začne Pena okoli sebe gledati. Kmalu spozna prostor. Pred več leti se je mudil tu, in je bil s svojimi vojaki napaden od Indijancev, katere so po hudem boju pobili. Pripovedoval mi je ob tej priliki tudi o neki drugi laguni, okoli katere je cel gozd nekih dreves, ki dajevo izvrstno združilo proti mrlzici. Svojo pripoved konča z besedami:

"V onem četrju stanujejo Toba Indijanci, ki čuvajo svoje gozdove kot svete, in kjer prebiva tudi njih glavar. O tem glavarju se čujejo skrivnostne reči. On je baje potomec Inka glavarjev in ima že belo kožnato barvo karkaša. Njene ga ni še nikdar videl razven njegovega rodu. Njemu se imajo beli zahvaliti, da Toba Indijanci niso sovražni belcem. Že prej sem vam omenil, da živijo Mbokovi z njimi v večnem sovraštvu, in prav zdi se mi, da tudi danes nameravajo napasti Toba Indijancev."

"In ta stari puščavnik je, o katerem sumite, da je Evropejec in ne pravi Indijanc?"

"Ne jaz sumim to, pač pa zet je tako pripovedoval. Rekel je, da gre stari puščavnik vsako leto v Santiago po kupičkih poslih. Ob taki priliki je nekoč z njim postal v tem pogovoru je zet spoznal, da mora biti starec Evropejec."

"Tako, tako! To seveda ne bi bilo prvič, da se nahaja belec kot glavar pri rudečkarjih. Toda kako naj midva najdeva pot k Laguna de Carapa?"

Dalje prihodnjic.

### DRUŠTVENI OGLASI.

#### EDINSTV

SV. MARIA PEVKOV POD. SAM. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Marko Bratjanovi dvorani, 31. cesta in St. Clair. Rojaki so ujedno vabjeni k obilnemu pristopu. Sprejemajo se od 16. do 40. leta. — Predsednik John Strauss, 1371 E. 41 St.; L. tajnik Fr. Makšek, 1405 E. 41 St.; blagajnik John Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni tajnik. 29. mar. 13.

BLIŽE NISVA SMELA, kajti Indijanci so skakali na vse strani. Nekaj ljudij vzame iz posebnih ovojev velike kose mesa, katero pričnejo peči nad ognjem.

Precjenska živahnost vlada med rudečkarji, konečno se pa zavijejo v svoje cape in zaspijojo.

LEDA DVA SE MISTA PODALA K POČITKU, namreč glavar in belec. Oba sedita nekoliko vstran od drugih, s hrbitom obrnjeni proti drevesu.

"Za to dredo morava priti," rečem. In takoj se spaziva naprej. Ker indijanskega narečja Mbokovis nisem razumel, pustim Peno naprej, da posluša, dočim sem jaz pripravljen, da prisluškim na pomoč v trenutku nevarnosti. Dolgo časa ni Pene nazaj, Govornika, ki sta sprva precej razburjeno govorila, sta skoro utihnila, in končno pride tudi Pena.

"Pojdite! Sicer ne vem vse, da vendar dovolj, da sklepam, kaj adutje nameravajo."

Po trebuhih se plaziva na svoje prejšnjo mesto, kjer svabila na varnem. Pena začne pričevati.

"Senor, najbolje je, če vzemete svoje puške in meso ter mi sledite. Midva ne smeja prej mirovati, dokler ne resiva nekega belca, kateremu se gre za kožo."

Ta je bilo dovolj za mene.

Hitro korakava, kaj Indijanci namenljajo.

Gozd po katerem korakava, je bil precej dolg. Skoraj tri ure premno vedno naravnost naprej.

Tudi drevesa stojte gosteje skupaj kot prej. Nama je bila pot

da bi še kaj vprasil. Korakava skoraj dve uri, dokler ne prideva do zelo zaraščenega prostora, kamor Pena obrne in mi posigne, naj mi sledim.

"Sedaj pa lahko govorim," reče. "Rudečkarji odpotujejo kenal iz svojega taborišča. Sem na to mesto, da rudečkarji jutri pred odhodom ne opazijo naših sledov."

"Ali vam je znani ta prostor?"

"Ne zvedel sem zanj šele od belca. Ta je glavarju dal na izbiro dve poti, in ker si je glavar zbral prvo, sem jaz vzel drugo. Seveda sem zelo poslušal, da bi zvedel, kako je belci imenite, vendar se je glavar posluževal tako čudnega izraza, da ne vrijam, da bi bilo to pravo ime."

"Kako pa ga je imenoval?"

"El Jerno."

"To je seveda čuden izraz, ker to pomeni 'zet'."

"Gotovo. Najbrž se bledoličnik drugače piše, in le rudečkarji ga tako imenujejo. Le meni ne gre v glavo, čevar zet je on. Pa naj bo, kakor hoče. Glavna stvar, ki sem jo zvedel od Indijancev je, da namenljajo napasti Toba Indijancev pri Laguna de Carapa."

"To so vendar rudečkarji! Vi ste pa govorili o nekem belcu, ki je baje Evropejec."

"Gotovo, in je s tem bil menjensi oni beli glavar Toba Indijancev, ki je baje naslednik ali potomek Inkov."

"In kaj hočemo z njimi?"

"El Jerno trdi, da ima glavar velike zaklade. Belec je bil pri Laguna de Carapa, kjer se je mudil dalj časa in skrivelj v zavetniku. Toda kako sva bila razočarana, ko prideva do vode in spoznava, da je slana. Ko prideva do nje, začne Pena okoli sebe gledati. Kmalu spozna prostor. Pred več leti se je mudil tu, in je bil s svojimi vojaki napaden od Indijancev, katere so po hudem boju pobili. Pripovedoval mi je ob tej priliki tudi o neki drugi laguni, okoli katere je cel gozd nekih dreves, ki dajevo izvrstno združilo proti mrlzici. Svojo pripoved konča z besedami:

"V onem četrju stanujejo Toba Indijanci, ki čuvajo svoje gozdove kot svete, in kjer prebiva tudi njih glavar. O tem glavarju se čujejo skrivnostne reči. On je baje potomec Inka glavarjev in ima že belo kožnato barvo karkaša. Njene ga ni še nikdar videl razven njegovega rodu. Njemu se imajo beli zahvaliti, da Toba Indijanci niso sovražni belcem. Že prej sem vam omenil, da živijo Mbokovi z njimi v večnem sovraštvu, in prav zdi se mi, da tudi danes nameravajo napasti Toba Indijancev."

"In ta stari puščavnik je, o katerem sumite, da je Evropejec in ne pravi Indijanc?"

"Ne jaz sumim to, pač pa zet je tako pripovedoval. Rekel je, da gre stari puščavnik vsako leto v Santiago po kupičkih poslih. Ob taki priliki je nekoč z njim postal v tem pogovoru je zet spoznal, da mora biti starec Evropejec."

"Tako, tako! To seveda ne bi bilo prvič, da se nahaja belec kot glavar pri rudečkarjih. Toda kako naj midva najdeva pot k Laguna de Carapa?"

Dalje prihodnjic.

### DRUŠTVENI OGLASI.

#### EDINSTV

SV. MARIA PEVKOV POD. SAM. društvo ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Marko Bratjanovi dvorani, 31. cesta in St. Clair. Rojaki so ujedno vabjeni k obilnemu pristopu. Sprejemajo se od 16. do 40. leta. — Predsednik John Strauss, 1371 E. 41 St.; L. tajnik Fr. Makšek, 1405 E. 41 St.; blagajnik John Turk, 3956 St. Clair ave. Vsa pojasnila daje društveni tajnik. 29. mar. 13.

BLIŽE NISVA SMELA, kajti Indijanci so skakali na vse strani. Nekaj ljudij vzame iz posebnih ovojev velike kose mesa, katero pričnejo peči nad ognjem.

Precjenska živahnost vlada med rudečkarji, konečno se pa zavijejo v svoje cape in zaspijojo.

LEDA DVA SE MISTA PODALA K POČITKU, namreč glavar in belec. Oba sedita nekoliko vstran od drugih, s hrbitom obrnjeni proti drevesu.

"Za to dredo morava priti," rečem. In takoj se spaziva naprej. Ker indijanskega narečja Mbokovis nisem razumel, pustim Peno naprej, da posluša, dočim sem jaz pripravljen, da prisluškim na pomoč v trenutku nevarnosti. Dolgo časa ni Pene nazaj, Govornika, ki sta sprva precej razburjeno govorila, sta skoro utihnila, in končno pride tudi Pena.

"Pojdite! Sicer ne vem vse, da vendar dovolj, da sklepam, kaj adutje nameravajo."

Po trebuhih se plaziva na svoje prejšnjo mesto, kjer svabila na varnem. Pena začne pričevati.

"Senor, najbolje je, če vzemete svoje puške in meso ter mi sledite. Midva ne smeja prej mirovati, dokler ne resiva nekega belca, kateremu se gre za kožo."

Ta je bilo dovolj za mene.

Hitro korakava, kaj Indijanci namenljajo.

Gozd po katerem korakava, je bil precej dolg. Skoraj tri ure premno vedno naravnost naprej.

Tudi drevesa stojte gosteje skupaj kot prej. Nama je bila pot

da bi še kaj vprasil. Korakava skoraj dve uri, dokler ne prideva do zelo zaraščenega prostora, kamor Pena obrne in mi posigne, naj mi sledim.

"Sedaj pa lahko govorim," reče. "Rudečkarji odpotujejo kenal iz svojega taborišča. Sem na to mesto, da rudečkarji jutri pred odhodom ne opaz